

INSTITUTUL NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI

*Anexa nr. 5
la Hotărârea Consiliului INJ
nr. 2/3 din 25 februarie 2021*

CURRICULUM
la disciplina

**„UTILIZAREA TEHNOLOGIILOR INFORMAȚIONALE
ÎN DOMENIUL PROFESIONAL”**

(candidați la funcția de judecător)

AUTOR:
Tatiana CIAGLIC,
Șef Secția e-instruire,
Centrul de informații juridice,
Formator INJ

_____ **AVIZAT**
șef Direcție instruire și cercetare
Ecaterina POPA

CHIȘINĂU, 2021

I. PRELIMINARII

Tehnologiile informaționale au căpătat o importanță considerabilă în lumea modernă, iar evoluția tehnologică cunoaște un progres însemnat. Sistemul judiciar și cel judecătoresc nu este o excepție. Statele europene folosesc pe larg sisteme informaționale în sectorul justiției¹, un nou pas fiind integrarea inteligenței artificiale. Dezvoltarea acestui sector a generat necesitatea elaborării de către Comisia Europeană pentru Eficiența Justiției a Cărții europene privind utilizarea inteligenței artificiale în sistemele judiciare și infrastructura acestora².

Începând cu anul 2008, în Republica Moldova este aplicat și se află în proces perpetuu de optimizare Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD). La momentul actual toate instanțele judecătorești din Republica Moldova folosesc PIGD ver.5.00 (implementat la nivel național în anul 2019), sistemul de înregistrare audio a ședințelor de judecată FEMIDA/reportofoane, portalul național al instanțelor judecătorești, Sistemul Informatic Național e-Dosar (ver.2.00 testare CA Cahul și Judecătoria Cahul), sistemul de videoconferințe.

Automatizarea procesului de lucru în cadrul instanței de judecată permite optimizarea gestionării resurselor, planificarea activităților, accesul facil la informație, facilitarea lucrului judecătorului, a echipei acestuia și a secretariatului curții, accesul justițiabililor la informație – hotărâri, încheieri, agenda ședințelor, cereri și dosare pendinte.

Astfel, activitatea judecătorului este intermediată de tehnologiile informaționale de la recepționarea dosarului până la emiterea hotărârii, proces în care este implicată toată echipa judecătorului – asistentul judiciar și grefierul. Viitorii judecători urmează să cunoască și să aplice corect opțiunile PIGD-ului, dar și să direcționeze activitatea echipei sale în acest sens. Pe de altă parte, redactarea actelor judecătorești și gestionarea fișierelor poate fi simplificată/optimizată prin aplicarea instrumentelor de referință.

În situația de pandemie a fost activizată utilizarea sistemului de videoconferințe pentru desfășurarea ședințelor de judecată online.

Acest curs de instruire se va axa cu preponderență maximă pe utilizarea tehnologiilor informaționale în activitatea specifică a judecătorului, reieșind din sarcinile și atribuțiile acestuia.

Un alt aspect al instruirii îl constituie familiarizarea cu bazele de date juridice, necesare viitorilor judecători pentru informare și documentare. Acest element este important și prin faptul că facilitează operarea cu jurisprudența CtEDO.

Destinatarii disciplinei sunt candidații la funcția de judecător care sunt instruiți în cadrul Institutului Național al Justiției.

Scopul general al cursului de instruire este oferirea cunoștințelor și crearea abilităților necesare judecătorului pentru asigurarea utilizării eficiente a tehnologiilor informaționale specifice profesionale – soft-uri specializate, baze de date, etc.

II. COMPETENȚE

Prin studiul disciplinei, audientul va obține următoarele competențe:

- conștientizarea rolului tehnologiilor informaționale în activitatea profesională a judecătorului;

¹[Thematic report: Use of information technology in European courts](#)

²[European ethical Charter on the use of Artificial Intelligence in judicial systems and their environment](#)

- utilizarea corectă a PIGD ver. 5.00 cu rolul de judecător;
- înțelegerea rolului și funcțiilor judecătorului și a echipei sale (asistent judiciar și grefier), precum și a altor utilizatori în gestionarea dosarului, interconexiunilor, etc.;
- asigurarea performanței profesionale prin utilizarea eficientă a Sistemului Informațional Judecătoresc (SIJ) și utilizarea modului Rapoarte și BI Rapoarte;
- utilizarea avansată a procesorului de text Microsoft Office Word;
- utilizarea avansată a bazelor de date profesionale;
- utilizarea instrumentelor utile gestionării fișierelor;
- utilizarea eficientă a Sistemului Informațional al INJ „intranet.inj.md” (SI INJ) și a Platformei de instruire la distanță ILIAS „ilias.inj.md” (ILIAS);
- utilizarea sistemului de videoconferințe.

III. PRINCIPALELE OBIECTIVE

La sfârșitul studiului disciplinei, audientul va fi capabil să:

1. interpreteze și argumenteze rolul și importanța SIJ în activitatea profesională de judecător și activitatea instanței;
2. recunoască garanțiile oferite de automatizarea sectorului judecătoresc pentru asigurarea echității actului de justiție și respectarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor;
3. definească elementele SIJ și să explice la nivel general modul de funcționare și interconexiune a acestora;
4. definească acțiunile stabilite pentru utilizatorul cu rolul de judecător în SIJ, PIGD;
5. distingă modul de interacțiune a utilizatorului cu rol de judecător cu utilizatorii cu rolurile de specialist, grefier, asistent, președinte în PIGD;
6. utilizeze PIGD cu rol de judecător: meniul „Acte de inițiere a cauzei”, „Dosare”; „Liste”; „Calendar”; „Raportarea statistică”;
7. distingă principiile generale de funcționare a paginilor web și a Sistemului de înregistrare audio a ședințelor de judecată FEMIDA/reportofoanelor și a sistemului de videoconferințe;
8. acceseze mediul Rapoarte și BI Rapoarte, să utilizeze informațiile generate pentru monitorizarea și autoevaluarea performanței individuale și colective;
9. să utilizeze eficient procesorul de text Microsoft Office Word și alte instrumente utile judecătorului la gestionarea fișierelor;
10. utilizeze eficient bazele de date juridice;
11. să utilizeze SI INJ și ILIAS pentru dezvoltarea și perfecționarea cunoștințelor.

IV. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Denumirea disciplinei	Formator	Semestrul	Total ore	Ore curs	Ore practice	Evaluarea
Utilizarea tehnologiilor	Ciaglic Tatiana	II	20	4	16	Curs deplin

informaționale în domeniul profesional (pentru judecători)						
--	--	--	--	--	--	--

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr. d/o	TEMATICA	Ore curs	Ore practice
1.	Sistemul Informațional Judecătoresc (SIJ)	1	1
2.	Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD)	2	6
3.	Modulul „BI Rapoarte” și modulul „Rapoarte”		2
4.	Sistemul de înregistrare audio a ședințelor de judecată FEMIDA (completată cu reportofoane) și sistemul de videoconferințe. Sistemul Informatic Național e-Dosar		1
5.	Utilizarea avansată a bazelor de date profesionale, site-uri de specialitate	1	2
6.	Gestionarea avansată a procesorului de text Microsoft Office Word. Aspecte generale		2
7.	Instrumente utile în activitatea judecătorului		1
8.	Sistemul Informațional al INJ și Platforma de instruire la distanță ILIAS în ajutorul judecătorului		1
TOTAL		4	16

VI. UNITĂȚI TEMATICE

Unități tematice	Strategii didactice/ Resurse logistice	Lucrul individual
<i>Tema 1. Sistemul Informațional Judecătoresc (SIJ)</i>		
<ul style="list-style-type: none"> • Descrierea și istoricul dezvoltării SIJ în Republica Moldova și Europa. • Structura și interconexiunile. • Descrierea generală a elementelor SIJ, rolul și menirea acestora. • Rolul judecătorului în aplicarea și dezvoltarea SIJ. Beneficiile și importanța SIJ pentru asigurarea unui proces de judecată echitabil. 	Curs de instruire la distanță mixt pe ILIAS proiector, laptop sau tablă inteligentă Tablă flipchart Prelegere modernă Discuția Brainstorming	Lectura surselor din lista bibliografică

	Soft ZOOM	
Tema 2. Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD)		
<ul style="list-style-type: none"> • Simularea în PIGD ver.5.00 a procesului de gestionare a dosarului cu accent pe acțiunile utilizatorului cu rol de judecător. • Căutarea dosarelor, înregistrarea cererii/dosarului. • Repartizarea și primirea în procedură a cererii/dosarului, stabilirea ședinței de judecată, citarea, elaborarea procesului verbal, elaborarea încheierii/hotărârii, publicarea hotărârii/încheierii, sumarul dosarului, fișa acțiunilor. • Aspecte relevante utilizatorului cu rol de judecător/președinte al instanței – istoria repartizării dosarelor, statistica repartizării cauzelor. Stabilirea gradului de complexitate a dosarului – factorii implicați. 	Curs de instruire la distanță mixt pe ILIAS Simulatorul PIGD, proiector, laptop, Tablă flipchart Demonstrația Simularea Jocul de rol Lucrul în echipă Soft ZOOM	Lecturarea Ghidurilor și vizionarea materialelor video privind utilizarea PIGD. Lecturarea cadrului normativ de referință
Tema 3. Modulul „BI Rapoarte” și modulul „Rapoarte”		
<ul style="list-style-type: none"> • Simularea lucrului cu meniul BI Rapoarte și Rapoarte. • Extragerea și interpretarea datelor. • Exerciții practice. • Extragerea și interpretarea datelor generate de meniul Rapoarte, corelarea cu indicatorii de performanță. 	Curs de instruire la distanță mixt pe ILIAS Simulatorul PIGD, proiector, laptop, Tablă flipchart Demonstrația Simularea Exercițiul Soft ZOOM	Lecturarea Ghidurilor și vizionarea materialelor video privind utilizarea PIGD. Lecturarea cadrului normativ de referință
Tema 4. Sistemul de înregistrare audio a ședințelor de judecată FEMIDA (completată cu reportofoane) și sistemul de videoconferințe. Sistemul Informatic Național e-Dosar		
<ul style="list-style-type: none"> • Simularea înregistrării audio a ședinței de judecată. Activarea sistemului FEMIDA din PIGD. Elaborarea formularelor (opțional). • Descrierea Sistemului Informatic Național e-Dosar, aspecte de referință pentru judecător. • Sistemul de videoconferințe. 	Curs de instruire la distanță mixt pe ILIAS Simulatorul PIGD, proiector, laptop, Tablă flipchart Demonstrația Simularea Soft ZOOM	Lecturarea Ghidurilor privind utilizarea Sistemului Femida

Tema 5. Utilizarea avansată a bazelor de date profesionale, site-uri de specialitate		
<ul style="list-style-type: none"> • Lucrul în bazele de date. • Căutarea și extragerea informației. • Elaborarea și demonstrarea prezentărilor privind resursele electronice/bazele de date juridice utilizate în activitatea profesională de către audienți. Discuții. • Baze de date: Legis, MoldLex, HUDOC, CCDOC, CSJ etc. 	Curs de instruire la distanță mixt pe ILIAS proiector, laptop, Tablă flipchart Simularea Brainstoirmig Soft ZOOM	Identificarea și accesarea site-urilor cu baze de date juridice și/sau în ajutorul judecătorului. Elaborarea prezentărilor
Tema 6. Gestionarea avansată a procesorului de text Microsoft Office Word. Aspecte generale		
<ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea opțiunilor word pentru eficientizarea și optimizarea redactării actelor instanței judecătorești (hotărâri, încheieri, decizii etc.). 	Curs de instruire la distanță mixt pe ILIAS proiector, laptop, Tablă flipchart Simularea Soft ZOOM	Utilizarea opțiunilor avansate ale procesorului de text Microsoft Office Word
Tema 7. Instrumente utile în activitatea judecătorului.		
<ul style="list-style-type: none"> • Convertirea fișierelor. • Utilizarea arhivelor virtuale. • Aplicații utile. • Recunoașterea textului și a vocii. 	Curs de instruire la distanță mixt pe ILIAS proiector, laptop, Tablă flipchart Simularea Soft ZOOM	Identificarea și aplicarea aplicațiilor/software-urilor în ajutorul judecătorului
Tema 8. Sistemul Informațional al INJ și Platforma de instruire la distanță ILIAS în ajutorul judecătorului.		
<ul style="list-style-type: none"> • Gestionarea contului în SI INJ - accesarea, înscrierea la activități, gestionarea procesului de formare, descărcarea certificatelor electronice. • Gestionarea contului pe Platforma de instruire la distanță ILIAS, accesarea cursurilor electronice, resurselor etc. 	Curs de instruire la distanță mixt pe ILIAS proiector, laptop, Tablă flipchart Demonstrația Soft ZOOM	Accesarea contului și explorarea modului de navigare în intranet.inj.md și ilias.inj.md

VII. EVALUAREA

În cadrul cursului va fi aplicată evaluare peer-to-peer, dar și autoevaluări electronice menite să ofere audienților o perspectivă asupra însușirii materialului, nivelului de dezvoltare a abilităților de utilizare PIGD și alte instrumente.

VIII. BIBLIOGRAFIE

Acte normative:

1. [Constituția Republicii Moldova](#);

2. [Legea privind organizarea judecătorească, nr.514 din 06.07.1995;](#)
3. [Legea cu privire la statutul judecătorului, nr.544 din 20.07.1995;](#)
4. [Legea privind semnătura electronică și documentul electronic, nr.91 din 29.05.2014;](#)
5. [Codul de etică și de conduită profesională a judecătorului, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Judecătorilor nr.8 din 11.09.2015;](#)
6. [Regulament cu privire la criteriile de selecție, promovare și transferare a judecătorilor aprobat prin Hotărârea CSM nr.613/29 din 20.12.2018;](#)
7. [Regulament cu privire la criteriile, indicatorii și procedura de evaluare a performanțelor judecătorilor, aprobat prin Hotărârea CSM nr.212/8 din 05.03.2013, cu modificările ulterioare;](#)
8. [Regulamentul cu privire la volumul, metodele, temeiurile, și procedura de verificare a activității organizatorice a instanțelor judecătorești la îndeplinirea justiției, aprobat prin Hotărârea CSM nr.239/9 din 12.03.2013;](#)
9. [Regulamentul privind modul de constituire a completelor de judecată și schimbarea membrilor acestora, aprobat prin Hotărârea CSM nr.111/5 din 05.02.2013;](#)
10. [Regulamentul privind modul de distribuire aleatorie a dosarelor pentru examinare în instanțele judecătorești nr.110/5 din 05.02.2013, cu modificările ulterioare;](#)
11. [Regulament privind stabilirea gradelor de complexitate unice naționale a cauzelor judiciare penale, contravenționale și civile, aprobat prin Hotărârea CSM nr.165/6 din 18.02.2014, modificat și completat prin Hotărârea CSM nr.518/24 din 01.08.2017, cu modificările ulterioare;](#)
12. [Regulament cu privire la înregistrarea audio digitală a ședințelor de judecată, aprobat prin Hotărârea CSM nr.338/13 din 12.04.2013, cu modificările ulterioare;](#)
13. [Regulamentul cu privire la modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, aprobat prin Hotărârea CSM nr.658/30 din 10.10.2017;](#)
14. [Instrucțiunea cu privire la activitatea de evidență și documentare procesuală în judecătoria și curțile de apel, aprobată prin Hotărârea CSM nr.142/4 din 04.02.2014, cu modificările ulterioare.](#)

Recomandări ale Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei și Avizele Consiliului consultativ al Judecătorilor Europeni:

1. Recomandarea nr. (95) 11 cu privire la selectarea, prelucrarea, prezentarea și arhivarea hotărârilor judecătorești în sistemele automatizate de documentare juridică;
2. [Recomandarea nr. \(2001\)2 privind structurarea și restructurarea rentabilă a sistemelor judiciare și a sistemelor de informare juridică;](#)
3. [Recomandarea nr. \(2001\) 3 privind serviciile acordate cetățenilor de către instanțe și alte instituții juridice prin utilizarea noilor tehnologii;](#)
4. [Recomandarea nr. \(2003\) 14 privind interoperabilitatea sistemelor de informare în sectorul de justiție;](#)
5. [Recomandarea nr. \(2002\)2 privind accesul la documente oficiale.](#)

Ghiduri de utilizare:

1. Ghidul pentru utilizatori (PIGD ver. 5.00) cu rol de judecător;
2. Funcționalități disponibile Judecătorului, Asistentului și Grefierului (materiale video);
3. Examinarea dosarului de echipa judecătorului;

4. Descrierea algoritmului de repartizare aleatorie a dosarelor în PIGD;
5. Ghidul de utilizare a Rapoartelor;
6. Ghidul de utilizare a Rapoartelor BI;
7. Program de completare a bazei de date legislative MoldLex;
8. HUDOC user manual;
9. Materiale integrate în suportul electronic al cursului pe Platforma de instruire la distanță ILIAS a INJ.